

Ztracená píseň

Ta jména tolik se mi líbí,
 Miriam, Ester, Rut,
 v Paříži, v Praze a na Helgolandu .
 ta jména tolik mne děsí,
 Julie, Colette, a Jessy.

František Gottlieb

Polsko. Wojciech Jaruzelski, I. tajemník ÚV PZS: Naše strana vřele podporuje nový kurs v Sovětském svazu jejíž ovšem nevítají: lenoši, velmožové, političtí sklerotici....Polityka 10/87.

Indie. Indický parlament obdržel 23.2. report komise. bádající nad příčinami, průběhem a skutky antisikhijského pogromu po atentátu na Indiru Char di v r.1984. Z dvoudílného sborníku vyniká, že tyto pogromy byly v důsledku spontánní, neinspirované akce části obyvatel...Skutečný počet smrtelných obětí je vyšší než dříve udávaných 2307, leč nepřekračuje 3874...Polityka 10/87

SSSR. Michail Gorbačov, na sjezdě sovětských odborů:...Náš výběr cesty je pravý. Necdcházíme od socialismu, leč díky přestavbě rozvíjíme potenciál socialistického zřízení. Nevzdalujeme se od demokracie, ale jdeme směrem rozvíjení demokracie v zájmu pracujících....Otázka dnes stojí takto: buď demokracizace a nebo společenské bezvládní a konservativismus...Polityka 10/87.

SSSR. Týdeník "Ogoněk" uveřejnil reportáž Dmitrije Lichanova z Petrozavodsku, hlavním městě Karelské ASSR. Jsou v něm popsány případy uskutečněné karelskými policisty nezákonných metod /bití, szantež, vyhrůžky/ během výslechu osob podezřelých z provádění přestupků. Přes potíže ze strany místních orgánů správa narušení zákonnosti se dostala až před soud. Vinní příslušníci milice byli odsouzeni do vězení a vedení karelské MSW bylo odstraněno. Polityka 10/87.

ČSSR. Jaroslav Sekera, spisovatel:...Realistická tradice nás poučí, že literatura musí klást otázky, musí být bojovná, kritická, jinak to není literatura, ale bačkora...Rudé právo 13.2.1987.

ČSSR. Jaroslav Kučera:...Takováto "přestavba" prováděná izolovaně od ostatních složek ekonomického mechanismu, bez dostatečných změn ve formách a metodách plánování, řízení, ideologické a politické práce, pochopitelně s naší ekonomikou i společností nepohnula ani o krok vpřed. Izolovaně od patřičných přeměn v politickém mechanismu a v ideologické práci nelze úspěšně přebudovat ani ekonomický mechanismus jako celek...Zastaralé formy řízení v ekonomice i některé málo účinné metody naší politické a ideologické práce se staly bariérou dalšího rozvoje...V řadě zemí včetně Československa vedly ke zpomalení tempa ekonomického růstu a stagnačním jevům, plodily deformace a někdy i krizové situace...Také naše společnost stojí před objektivně nutným procesem dalšího zkvalitňování a zpružování politického systému...Inché buďme muset měnit a zdokonalovat v právním řádu, ve fungování systému společenských organizací, pracovních kolektivů a především v samotné činnosti strany...Musíme i naďále počítat s tím, že pod maskou podpory procesu změn budou různí pomlouvači socialismu usilovat o totéž jako v r.1968, vnášet do tohoto procesu jakési "virové programy" s cílem destrucovat základní principy socialismu. Je třeba s tím počítat, ale od realizace tohoto revolučního a objektivně nutného procesu společenských změn nás to nemůže odvrátit...Rudé právo 13.2.87.

ČSSR. Josef Holý:...Umělecká kritika v žádném případě nesmí sloužit jako prostředek bytí i těch nejmenších represí proti tvůrcům, jejichž díla nebyla kladně hodnocena, což se bohužel do nedávné doby ještě stávalo a někde te to tendence přetrvává...Své zde jistě řeknou i nadcházející sjezdy našich ideově tvůrčích svazů - vědyt přece ani jejich zájmům a poslání nemůže např. vyhovovat práce privilegovaných, v zásadě nekritizovaných jedinců a zakřiknutých či programově servilních recenzentů... Rudé právo 14.2.87.

SSSR. Michail Gorbačov, na setkání se sovětskými pracovníky masových sdělovacích prostředků a propagandy: Souhlasím, že zapomenutých jmen, bílých míst, ani v historii, ani v literatuře nelze mít. Jinak by to nebyla historie, nebyla by to literatura, ale umělé, konjunkturální konstrukce. Tyg. Fov. 8/87.

Polsko. Kisiel: ... Šéf Centra výzkumu veřejného mínění útočí na náš tisť že nechce využívat z pravdivých materiálů jež získává Centrum a spíše podává optimistické výmysly či "polopravdy pro púlhlavičky" jímž jednkže nikdo neví, nebž lidé jsou moudřejší než si to připouští novináři... Leč vraťme se k tématu, já tu o tání. Přežil jsem těch tání již dosti... Pral jsem, opakuji, účast v nejdenom tání a více méně vím jak se náleží postupovat: ne-živit zvláště v mé situaci ideologického a i praktického protivníka, nadměrné naděje, ale jednoznačně nepromarnit pro časažení konkrétních úspěchů v souvislosti s vylepšením své legální situace... Bojím se jednak, že mí mladší přátelé z opozice, jež jsou táním ještě málo otrískaní, nepřilíš budou vědět v čem to spočívá. Poradil bych jim to i ono, ale to žž jak známo není rozmluva pro "Tygodnik" - dokonce ani ne pro telefon. V každém případě rád posloužím radou - úplně nazištně a zdarma... Jestliže jde o mou současnou situaci, musím potvrdit, že n diskutuji již ani světonázorově ani "situačně" či hospodářsky s marxisty - má tuto diskuzní etapu za sebou... S marxismem si podiskutovalx právě sám život, pro mě ta věc je přepínáním a navíc diskuzně málo zajímavá. Přesto jsem s určitým udivením uzřel v "Argumentech" článek Tadeusza M. Jaroszewskiego "Či marxismus má šanci?" Připomnělo mi to cosi velmi dávného a odeznělého, jako kd by někdo otevřel a to rychle pytel s moly... Pochopte, ó Klasifikátoři, že lidé nejsou sledě a nemusí plout v houfu a že v "Tygodniku Powszechnym" jsou jak v arše Noemově uhnížděny velmi rozmanitá zvířata... Na př. Stefan Wilkanowicz neodpovídá za moje fejetyony a já zase neodpovídám za jeho článek "Tři příhody tohoto roku", který se mi ohromně nelíbil. Ale sv. Augustin řekl "miluj a dělej co chceš", podle toho příkázání já miluji kolegu Wilkanowicze a dělám co chci, to znamená úplně něco jiného než on. I něco jiného než Stomma Turowicz či Skwarnicki, které též miluji. Což to je doopravdy tak těžké k pochopení, zvláště pro dialéktiky?!... Profesor Jaroszewski se kdysi naučil marxismus, s jeho pomocí si uspořádal sobě svět i vlastní nitro, to byla jeho bu sola v měnicích se a bouřlivých časech našeho žití, jak tedy možno vymáhat, aby náhle v dozralém věku či více než to, odhodil tuto bušolu a s ní svázané situace životní, vědecké, organizační a aby zkusil plavat sám jakýmsi novým, mu dotad nepoznaným způsobem. Ne, to je úplně nemožné z mnoha důvodů... Přečetl jsem si nedávno zajímavý článek v "Kulturze" p. Jerzego Abkowicze "Když vadly všechny květy". Autor píše: Ve světle současné vědy o tehdejší situaci v Číně relace našeho tisku z let 1956-1961 jsou, delikátně řečeno, bezcenné, neboť prostě obsahovaly opakování informací čínských prostředků masového sdělení. Samozřejmě - vždycky to samé co i dnes vytýká plukovník Kwiatkowski/šéf Centra výzkumu veřejného mínění/: tisk skrývá pravdu, vykonává vlastní rukou autocenzuru i kamufláž, soudíc, že touto opatrností dělá jakousi velkou politiku. Mezitím lepší politika byla by tu pravda... Ideologické zkostratění mozku není ještě vada, je zcela jistě přírodním úkazem. Profesor Jaroszewski se nemůže obejít bez myšlenkové podpory v podstatě klasického marxismu, já zase např. při komponování muziky se nemůžu obejít bez klavíru, což jsem se naučil už v dětství. Ale již můj zeť, moderní skladatel, veelku právě noty nepíše a místo klavíru používá elektronickou mašinu. Víím, že on je člověkem postupu a já zaostalcem, víím jednak rovněž, že já mám SVOJI životní pravdu, které se musím držet pod hrozbou ztráty všeho co jsem přes ty léta získal. A to je i napevno případ všech antireformátorských konservativců. Třeba i jim rozumět. TP.

Norsko. Johan Jørgen Holst, ministr obrany: ... Především nezalím, že my dva se dožijeme doby, kdy nebudou žádné zbraně, ba ani doby, kdy nebudou žádné jáderné zbraně. Věřím však, že se staneme svědky podstatného snížení jaderných zbraní... Je zde ještě jeden aspekt. Svět ve kterém žijeme, je svět obrovských kontrastů. Existuje malá skupina privilegovaných zemí, které mají mnoho a obrovská část lidstva, která má velmi málo. A vidíme, že pro nás, bohaté země severu, je stále obtížnější přesvědčovat chudé země jihu, že jaderné zbraně jsou dobré jen pro nás, bohaté státy, přestože v podstatě jsou levnější pro zajištění bezpečnosti... Nová doba 6/87.

ČSSR. Lumír Tošek, Praha 4: Domníváte se, že je možné uskutečnit přestavbu hospodářského mechanismu bez skutečné demokratizace našeho společenského života? Rudé právo 17.2.87.